

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α

**«Δίκτυο Τεχνικών Συμβούλων
για την υποστήριξη των Δήμων και των φορέων τους στην
υλοποίηση έργων του ΕΠ του ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020»**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ



«Χρηματοδοτήσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης»

**Εισηγητής : Γούπιος Γιάννης,
Διευθυντής Οικονομικής Ανάπτυξης Οργάνωσης & Περιβάλλοντος της ΕΕΤΑΑ**



Με την συγχρηματοδότηση της Ε.Ε.



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ



Κρατικές Επιχορηγήσεις

Ίδιοι Πόροι

ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

ΕΣΠΑ

Εθνικοί Πόροι

Λοιπά Χρηματοδοτικά Εργαλεία

Κρατικές Επιχορηγήσεις



Περιφέρειες

- 4% από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)
- το 2,40% από το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π)

Δήμοι

- το 20% από το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π.)
- το 12% από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)
- το 11,3 % από τον ΕΝΦΙΑ

Πιστοληπτική Πολιτική



Κανόνες για τον
τοπικό &
περιφερειακό
δανεισμό

- Δανεισμός αποκλειστικά για επενδύσεις και χρηματοδότηση χρέους

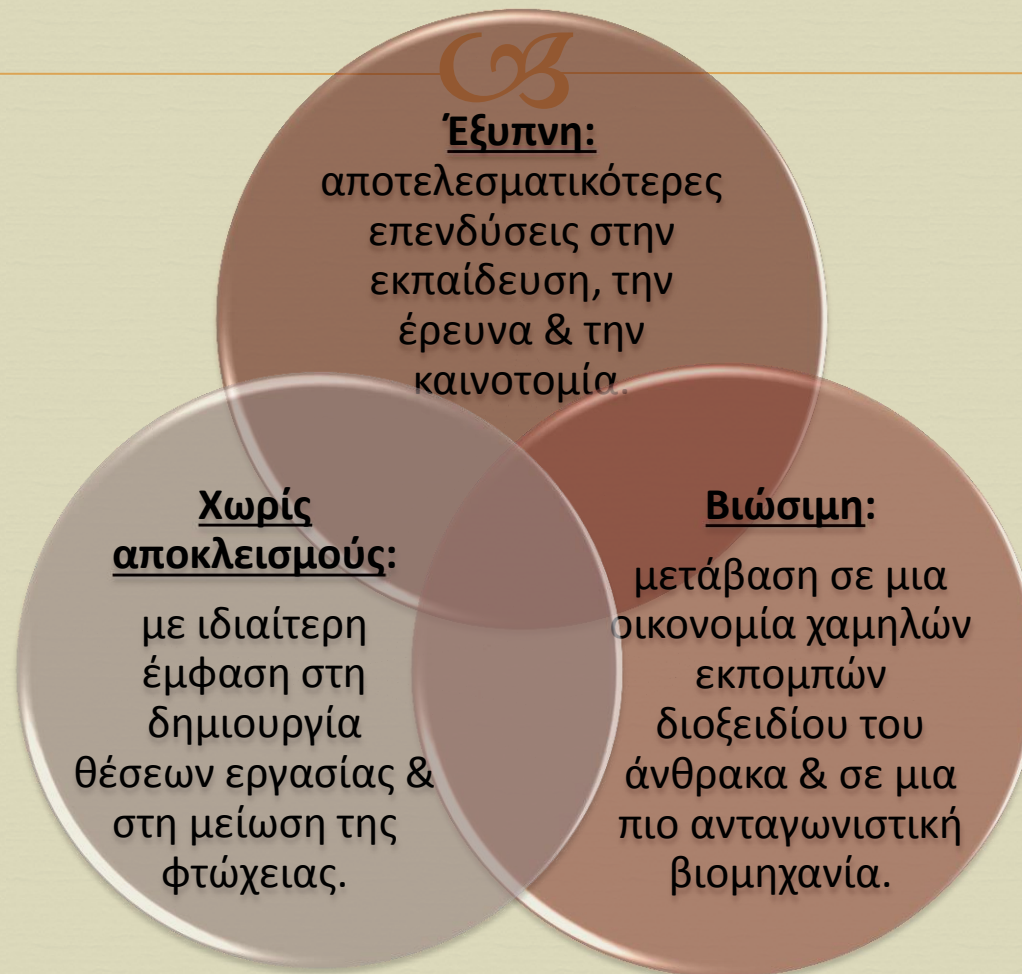
Οι Δήμοι & οι
Περιφέρειες δε
μπορούν να
ξεπερνούν
ποσοστό

- 20% Τοκοχρεολυσία/Τακτικά Έσοδα
- 60% Συνολικό Χρέος – Συνολικά Έσοδα



ΕΣΠΑ 2014-2020

Στόχος της στρατηγικής “Ευρώπη 2020” είναι μια ανάπτυξη:



ΕΣΠΑ 2014-2020

A/A	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Σύνολο Κοινοτικής Συνδρομής	Εκτίμηση Δημόσιας Δαπάνης
1	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	3.646.378.290,48	4.557.972.863,100
2	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	3.550.585.954,04	4.262.099.546,290
3	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	2.104.926.537,56	2.631.158.171,950
4	ΜΕΤΑΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	377.228.417,18	471.535.521,475
5	ΠΕΠ	5.278.515.901,63	6.751.349.340,296
6	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	317.612.062,97	391.994.442,433
7	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	4.223.960.793,00	5.279.950.991,250
8	ΘΑΛΑΣΣΑ ΑΛΙΕΙΑ	250.000.000,00	333.333.333,333
9	Ταμείο Συνοχής Μεταφορές στο CEF (Ταμείο υποδομών ΕΕ	580.000.000,00	682.352.941,176
10	Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας	231.700.000,00	289.625.000,000
11	Πρόγραμμα Απόρων	281.000.000,00	351.250.000,000
	ΣΥΝΟΛΟ	20.8471.907.956,86	26.002.622.151,303

ΕΣΠΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

ΘΜ 1	Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας
ΘΜ 2	Βελτίωση της πρόσβασης σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), της χρήσης και της ποιότητάς τους
ΘΜ 3	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων και αυτών του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)
ΘΜ 4	<i>Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</i>
ΘΜ 5	<i>Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης των κινδύνων</i>
ΘΜ 6	<i>Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων</i>
ΘΜ 7	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων
ΘΜ 8	Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
ΘΜ 9	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε διάκρισης
ΘΜ 10	Επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου μάθηση
ΘΜ 11	Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων υπηρεσιών και των φορέων, καθώς και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ :

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ

- Μελέτες κατασκευές έργων ταμίευσης νερού με την αξιοποίηση χειμερινών απορροών (φράγματα λιμενοδεξαμενές)
- Οργανωμένα αρδευτικά δίκτυα νέα - ανακαίνιση - εκσυγχρονισμός .
- Εγκαταστάσεις υδρομετρητών
- Μελέτες η και κατασκευή έργων υδροληψίας (φράγματα εκτροπής ανάσχεσης υδρομάστευσης)
- Κατασκευή αντλιοστασίων δεξαμενών αναρρύθμισης

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΔΟΠΟΙΑ

- Μελέτη κατασκευή έργων αγροτικής οδοποιίας
- Χωματοургικές εργασίες (διανοίξεις τάφρων διευθετήσεις χειμάρρων)
- Τεχνικά έργα (γέφυρες ισόπεδες διαβάσεις)
- Στρώση οδοστρώματος – ασφαλτοτσιμεντόστρωση

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ :

Έργα μικρής κλίμακας για αγροτικούς οικισμούς (παρεμβάσεις για την λειτουργική αναβάθμιση των οικισμών)

- Δημιουργία συμπληρωματικών υποδομών για την επέκταση και βελτίωση υφιστάμενων δικτύων όπως αντλιοστάσια, συστήματα εξοικονόμησης ύδατος κλπ (δεν συμπεριλαμβάνεται η αντικατάσταση των δικτύων)
- Βελτίωση τοπικής οδοποιίας, (εσωτερική οδοποιία , σήμανση κλπ)
- βελτίωση και ανάπλαση κοινόχρηστων χώρων (διαμόρφωση υπαίθριων χώρων, πλακοστρώσεις δενδροφυτεύσεις, πεζοδρομήσεις κλπ)

Συμπληρωματικές ενέργειες υποδομών

- (εκπαιδευτικός κήπος σε περιβάλλοντα χώρου σχολείου κλπ)

Δημιουργία δημοσίων τουριστικών υποδομών και υποδομών αναψυχής

- γραφεία τουριστικής πληροφόρησης,
- Σήμανση τοπικών αξιοθέατων,
- καταφύγια παρατηρητήρια, δημιουργία ιστοσελίδων κλπ)

Δράσεις για την ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς των αγροτικών περιοχών

- Φυτοτεχνικές εργασίες μικρής, κλίμακας τεχνικά έργα κλπ
- Μονοπάτια διαδρομές περιήγησης καταφύγια κέντρα επισκεπτών,
- Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση

Δράσεις για την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς των αγροτικών περιοχών

- Αποκατάσταση ανάδειξη αρχιτεκτονικής πολιτιστικής αγροτικής κληρονομιάς
- Ενέργειες ανάδειξης ενημέρωσης για την πολιτιστική αγροτική λαογραφική κληρονομιά

LEADER

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (ΠΕΠ)

1. Προστασία περιβάλλοντος και αειφόρος ανάπτυξη (θ.μ. 4,5,6)

- Αναβάθμιση κτιρίων και βελτίωση ενεργειακής απόδοσης δημόσιων κτιρίων
- Επενδύσεις για την βελτίωση της ενεργητικής αποδοτικότητας των μεταφορών ιδίως σε αστικές περιοχές (B.A.A.)
- Δράσεις βελτίωσης ενεργειακής αποδοτικότητας σε αστικά κέντρα (δημοτικός φωτισμός,)
- Επενδύσεις σε έργα πρόληψης φυσικών καταστροφών
- Δράσεις μείωσης απώλειας νερών από συστήματα υδροληψίας και διανομής ύδατος
- Δράσεις για την επάρκεια και εξοικονόμηση πόσιμου νερού (υποδομές συλλογής, μεταφοράς αποθήκευσης επεξεργασίας και διανομής)
- Σχέδια ασφάλειας νερού στις μεγάλες ΔΕΥΑ
- Υποδομές συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (Οικισμοί Γ προτεραιότητας)
- Υποδομές συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων σε μικρούς οικισμούς που γειτνιάζουν σε υδάτινα συστήματα ή σε ακτές κολύμβησης
- Επενδύσεις για την ανάδειξη της τοπικής οικονομίας με την αξιοποίηση του πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος
- Δράσεις προστασίας και ανάδειξης περιοχών natura
- Εκπόνηση χωροταξικών μελετών (ΤΧΣ, ΕΧΣ ΠΣΕ, ΠΕΧΠ
- Επενδύσεις σε έργα αστικής αναζωογόνησης

Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη - Νέα χρηματοδοτικά εργαλεία



ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΑΠΟ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ



- ΥΠΕΣ Φιλόδημος I & II
- Πράσινο Ταμείο
- Υπ. Ανάπτυξης – Ειδικά αναπτυξιακά Βορείου και Νοτίου Αιγαίου
- ΤΠΔ - Χρηματοδότηση μελετών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι

<http://www.ypes.gr/el/Ministry/Actions/ProgrammaFilodimos>

Άξονες προτεραιότητας:

- Η βελτίωση των υποδομών των δικτύων ύδρευσης.
- Η βελτίωση των βασικών περιβαλλοντικών υποδομών των δήμων και ιδίως των αποχετεύσεων και της επεξεργασίας των λυμάτων.
- Η κάλυψη των υπολειπόμενων αναγκών αποκατάστασης ΧΑΔΑ της χώρας.
- Οι υποδομές αντιπλημμυρικής προστασίας και αποκατάστασης ζημιών από φυσικές καταστροφές.
- Οι δράσεις για τη βελτίωση της αγροτικής οδοποιίας των Δήμων.
- Οι δράσεις ανέγερσης ή/και αποκατάστασης δημοτικών κτιρίων

Συνολικός προϋπολογισμός 2018-2022- 2 δισ €

- Α πρόσκληση για Βελτίωση υποδομών ύδρευσης, ποσό 200 εκ €
- Β πρόσκληση για Ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών λυμάτων ποσό 200 εκ €

ΑΜΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι: Βελτίωση Υποδομών Ύδρευσης

- ❑ Ομάδα Α. 100 εκ € σε έργα που έχουν υποβληθεί , αξιολογηθεί και δεν ενταθήκαν για διαχειριστικούς όσους σε:
 - ❖ Πρόσκληση ΥΜΕΠΕΡΑΑ 5099/28/4/16 «Αναβάθμιση δικτύων ύδρευσης και περιορισμός διαρροών»
 - ❖ Προσκήσεις Εδικών Αναπτυξιακών προγραμμάτων Βορείου και Νοτίου Αιγαίου (66103 και 66105 13.6.2017
 - ❖ 13 ΠΕΠ κωδ. Παρέμβασης 20 «Παροχή νερού για ανθρωπινή κατανάλωση»

- ❑ Ομάδα Β. 100 εκ € για νέα έργα που δεν περιλαμβάνονται στα ομάδα Α

- ❑ Ανώτατο όριο ανά Δήμο 3 εκ €, με κατώτατο όριο ανά υποέργο 300.000€

ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι: Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αστικών Λυμάτων

Ομάδα Α. 120 εκ € σε
οικισμούς Γ Προτεραιότητας
(με πληθυσμό αιχμής 2.000 -
15000 ισοδυνάμους κατοίκους)
:

- Εσωτερικά δίκτυα Αποχέτευσης και Ακαθάρτων
- Έργα ΕΕΛ
- Έργα σύνδεσης με νέα η υφιστάμενη ΕΕΛ

Ομάδα Β. 45 εκ € για νέα
έργα σε οικισμούς Δ
Προτεραιότητας (με πληθυσμό
αιχμής έως 2.000 ισοδυνάμους
κατοίκους) με συγκεκριμένες
προϋποθέσεις.

- Λύματα σε λεκάνη απορροής υδατικού συστήματος που χρησιμοποιείται για την απόληψη ύδατος
- Λύματα σε προστατευόμενες περιοχές
- Λύματα σε λεκάνη απορροής υδατικού συστήματος χαρακτηρίζονται σε **κακή** κατάσταση
- Προσαγωγή λυμάτων σε λειτουργούσα ΕΕΛ

Ομάδα Γ. 35 εκ € για

- αναβάθμιση εξοπλισμού σε ΕΕΛ λειτουργίας άνω των 20 ετών
- Υφιστάμενη ΕΕΛ για αναβάθμιση επαναχρησιμοποίηση μέρους η συνόλου εκροής

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II

<http://www.ypes.gr/el/Ministry/Actions/ProgrammaFilodimos>

Προτεραιότητες

- ❖ Η τοπική ανάπτυξη και η προστασία περιβάλλοντος, ήτοι: κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση έργων τεχνικών υποδομών, προστασίας του περιβάλλοντος και αναβάθμισης της ποιότητας ζωής, χρηματοδότηση μελετών των ανωτέρω και προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού και μηχανημάτων.
- ❖ Κοινωνικές και πολιτιστικές υποδομές και δραστηριότητες των δήμων, ήτοι: κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση διοικητικών, κοινωνικών, αθλητικών και πολιτιστικών υποδομών και χρηματοδότηση μελετών των ανωτέρω

Συνολικός Προϋπολογισμός 2018-2022 300.000 εκ €

Συγκεκριμένο ποσό ανά Δήμο

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II

Έχουν εκδοθεί οι παρακάτω προσκλήσεις

- Προμήθεια μηχανημάτων έργου η/και συνοδευτικού εξοπλισμού (60εκ.€)
- Επισκευή Συντήρηση Σχολείων και αύλειων χώρων και σε λοιπές δράσεις (50εκ €)
- Προμήθεια και τοποθέτηση εξοπλισμού για την αναβάθμιση των παιδικών χαρών (70εκ)

Χρηματοδοτεί
έργα
συγκεκριμένων
θεματικών
προτεραιοτήτων
στον τομέα του
περιβάλλοντος -
Αποτελεί
συμπληρωματικό
χρηματοδοτικό
μέσο για
επενδύσεις των
ΟΤΑ

- 
- **Δράσεις Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου - Αστική Αναζωογόνηση**
 - **Σ.Β.Α.Κ.**
 - **Συγχρηματοδότηση έργων Ευρωπαϊκού Προγράμματος LIFE**
 - **Επενδυτικά Δάνεια για εκπόνηση Τοπικών Χωρικών Σχεδίων (Ν. 4509 αρ 70) με χρηματοδότηση από ΠΔΕ**

ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ

Αστική Αναζωογόνηση



Ολοκληρωμένα έργα αναπλάσεων
κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου

Αποκατάσταση/ επανάχρηση δημόσιων
διατηρητέων κτιρίων ή μνημείων

Αναβάθμιση αστικού εξοπλισμού (παιδικές
χαρές, πεζόδρομοι πεζοδρόμια, φυτεύσεις κλπ)

ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ

Αστική Αναζωογόνηση



- Πρόσκληση 31.12.2017 (Δήμοι με οικισμό άνω των 5.000 κατοίκων)
- Ένταξη 97 έργων από 8 Δήμους
- Αναμένεται νέα πρόσκληση (Δήμοι με οικισμό άνω των 5.000 κατοίκων)
- Εκτίμηση συνολικού προϋπολογισμού 65 εκ € σε 172 Δήμους

ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΒΑΚ



- ❖ 150 Δήμοι
- ❖ Ανάλογα τον πληθυσμό από 30.000 -100.000€
- ❖ Προϋπολογισμός 9 εκ €

ΕΙΔΙΚΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Προτεραιότητες

- Βελτίωση υποδομών προσβασιμότητας περιβάλλοντος κοινωνικών υποδομών και διαχείρισης υδατίνων αποθεμάτων
- Δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας – Δράσεις ΑΠΕ
- Βελτίωσης επιχειρηματικότητας – δικτύωση-εξωστρέφεια καινοτομία
- Δράσεις ανάπτυξης τουριστικού & πολιτιστικού κεφαλαίου
- Δράσει τεχνικής βοήθειας

**Υ.Α. : 58175 &
57693 (ΦΕΚ Β
1819 25/5/2017)**

- Χρηματοδότηση: Εθνικοί Πόροι - ΠΔΕ
- Διαχείριση: Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΕΙΔΙΚΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ



ΕΝΤΑΞΕΙΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	ΑΡ. ΕΡΓΩΝ	ΕΝΤΑΞΗ
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	25.000.000	179.000.000	44	44.000.000
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	25.000.000		57	58.000.000
ΣΥΝΟΛΑ	50.000.000	179.000.000	101	102.000.000

ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ



**Δανεισμός
από ΤΠΔ**

**Ευρωπαϊκά
προγράμματα**

**Συμπράξεις με
ιδιωτικό Τομέα**



ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ